

Godišnji izvještaj

2023

Ured disciplinskog tužioca

Ured disciplinskog tužioca

Članom 64. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, brojevi 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23 i 9/24 Zakon o VSTV), stavovi 1. i 2. propisane su ingerencije Ureda disciplinskog tužioca (UDT), ureda u okviru VSTV-a, da vrši dužnost tužioca u vezi sa navodima koji se tiču povreda dužnosti sudske komisije ili tužioca.

UDT postupa po pritužbama ili na vlastitu inicijativu i odgovoran je za procjenu pravne valjanosti pritužbi, istraživanje navoda o povredi dužnosti sudske komisije ili tužilaca, te za pokretanje disciplinskog postupka i zastupanje disciplinskih tužbi pred disciplinskim komisijama VSTV-a.

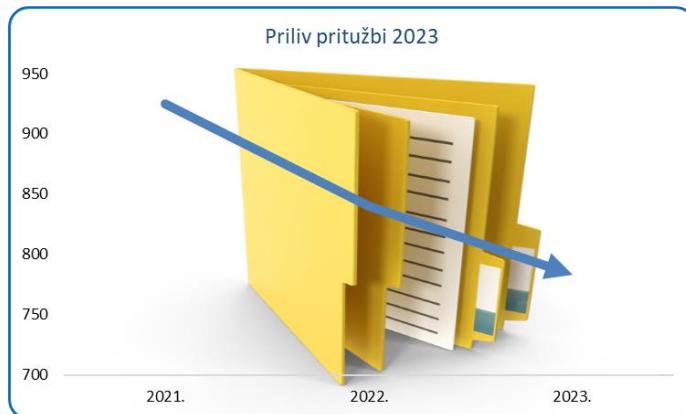
Članom 65. Zakona o VSTV propisana je obaveza UDT-a da periodično, u pismenoj formi, izvještava VSTV o svojim aktivnostima.

Jedna od preporuka Evropske komisije, zasnovana na Stručnoj analizi disciplinskih postupaka u pravosuđu Bosne i Hercegovine (Peer Review), je da bi UDT trebao jednom godišnje objavljivati javnosti izvještaj o svojim aktivnostima.

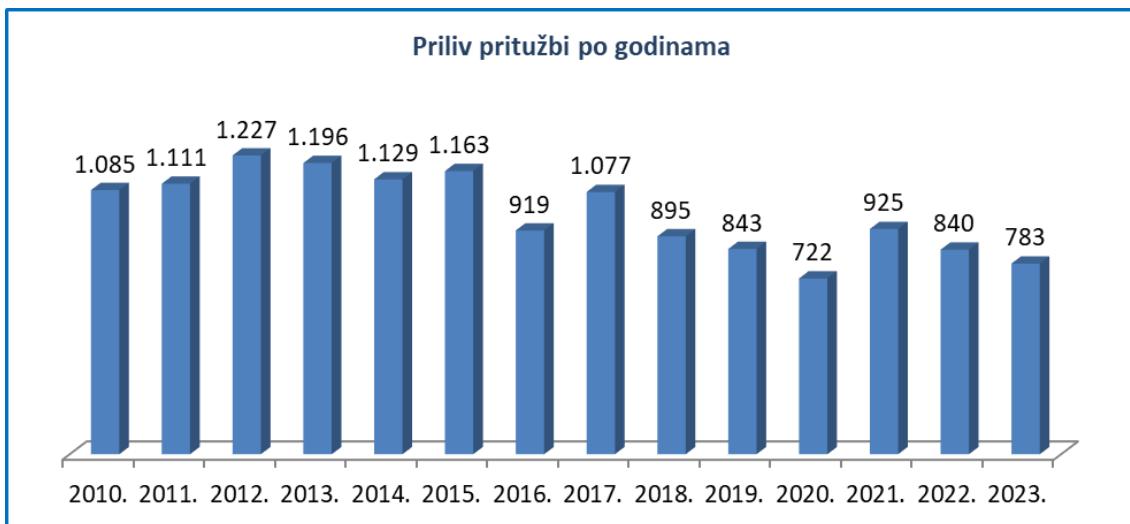
1. Pritužbe

1.1 Priliv pritužbi

Broj pritužbi registrovanih u 2023. godini je za 6,8% manji od broja pritužbi registrovanih u 2022. godini, odnosno 15,4% manji od broja registrovanih pritužbi u 2021. godini.

Tokom 2023. godine, UDT je registrovao ukupno 783 pritužbi, od čega je 77 pritužbi registrovano po službenoj dužnosti, dok je 713 pritužbi podnijele stranke. Od ovog broja, ukupno 58 pritužbi registrovano je po pritužbama koje su podnijele osobe profesionalno angažovane u pravosuđu (predsjednik suda, glavni tužilac, nosilac pravosudne funkcije).¹

Grafikon 1.1. Priliv pritužbi po godinama

1.2. Struktura primljenih pritužbi

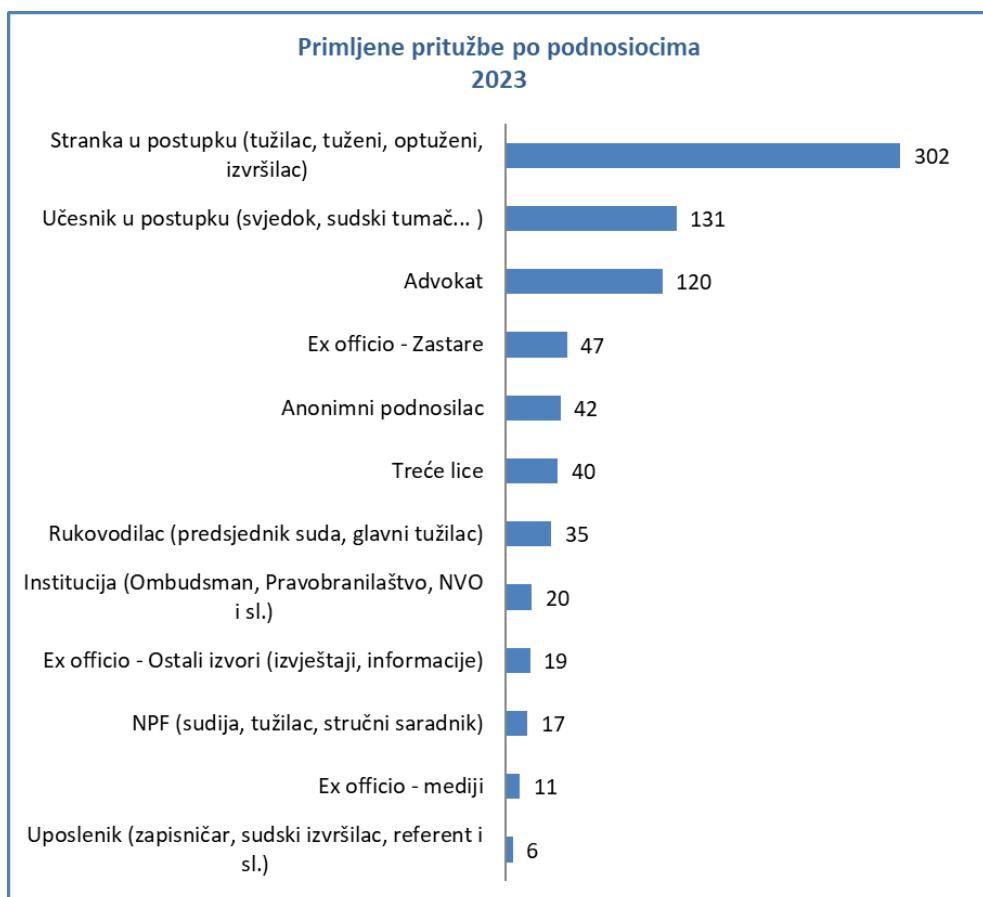
1.2.1. Podnosioci pritužbi

Najčešći podnosioci pritužbi su bili stranke u postupku (302 pritužbe ili 39%), zatim učesnici u postupku (131 pritužba ili 17%), te advokati (120 pritužbi ili 15%).

¹ Pojedine pritužbe podnesene su protiv više nosilaca pravosudnih funkcija, i po više pravnih osnova, što treba imati u vidu prilikom razmatranja statistike koja se odnosi na njih.

Dakle, skoro tri četvrtine registrovanih pritužbi (553 pritužbe ili 71%) su podnijele osobe koje su direktno zainteresovane za ishod pravosudnih postupaka ili učestvuju u njima – stranke, učesnici u postupku (najčešće oštećeni ili podnosioci prijava u krivičnom postupku) i njihovi punomoćnici;branioci.

Članom 64. stav 2. Zakona o VSTV-u propisano je da UDT može postupati i na osnovu vlastite inicijative. Koristeći ove prerogative, UDT je u 2023. godini registrovao 77 pritužbi po službenoj dužnosti (*ex officio*) ili 10% od ukupnog broja pritužbi. Pritužbe su registrovane na osnovu izvještaja sudova i tužilaštva o nastupanju zastara u krivičnim ili prekršajnim predmetima (47 pritužbi ili 6% od ukupnog broja pritužbi), izvještaja i informacija koje su dostavili sudovi ili tužilaštva, odnosno drugi državni organi i institucije (19 pritužbi ili 2%), kao i medijskih objava o povredama dužnosti sudija i tužilaca (11 pritužbi ili 1%).

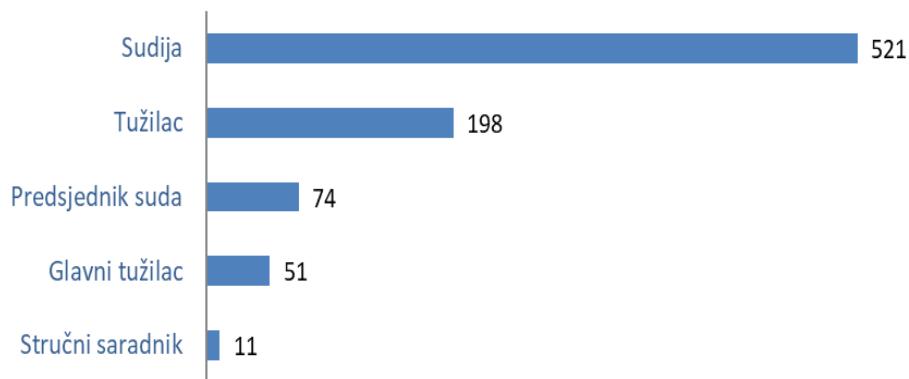
Grafikon 1.2.1. Struktura primljenih pritužbi po podnosiocima 2023.

Udio pritužbi koje su podnijele profesionalno angažovane osobe u pravosuđu (rukovodioci i zaposlenici sudova i tužilaštava, sudije i tužioci) iznosi 58 pritužbi ili 7%. Ove pritužbe tradicionalno imaju i najveći stepen osnovanosti u odnosu na sve druge podnosioce.

1.2.2. Prijavljeni nosioci pravosudne funkcije

I dalje je struktura prijavljenih nosilaca pravosudne funkcije očekivana, s obzirom na strukturu podnositelja pritužbi, koje prvenstveno čine stranke, učesnici u postupku i advokati. Najveći broj pritužbi odnosi se na sudije (521 pritužbi ili 67%), dok je 198 pritužbi (25%) registrovano protiv tužilaca.

**Primljene pritužbe po nosiocima pravosudne funkcije
2023.**

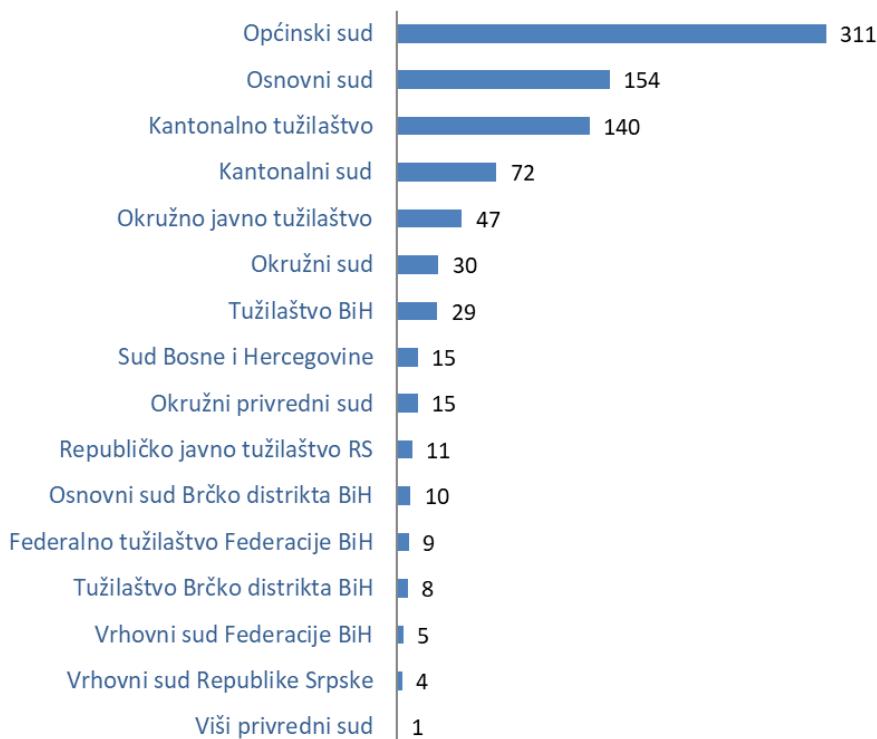

Grafikon 1.2.2. Struktura primljenih pritužbi po nosiocima pravosudne funkcije

1.2.3. Pravosudni nivo

Registrirane pritužbe se najvećim dijelom odnose na postupanje sudija općinskih sudova (ukupno 311 pritužbi ili 40%) i osnovnih sudova (ukupno 154 pritužbe ili 20%). Potom slijede pritužbe registrirane protiv tužilaca kantonalnih tužilaštava (140 pritužbi ili 18%) te sudija kantonalnih sudova (72 pritužbe ili 9%).

**Primljene pritužbe po pravosudnom nivou
2023.**

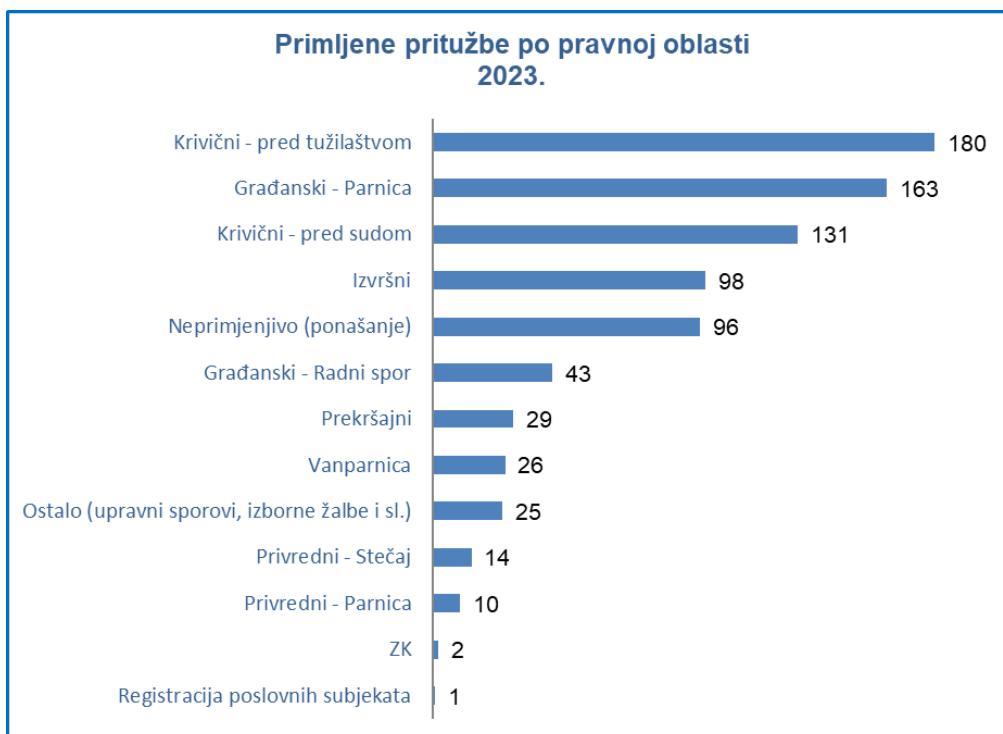
Grafikon 1.2.3. Struktura primljenih pritužbi po pravosudnom nivou

Imajući u vidu navedene podatke, više od polovine registrovanih pritužbi odnosi se na prvostepene sudske institucije, odnosno općinske i osnovne sudove (ukupno 465 pritužbi ili 59%).

1.2.4. Pritužbe po pravnoj oblasti

U pogledu vrste predmeta u odnosu na koje su podnesene pritužbe, najveći broj pritužbi se odnosi na prijave u predmetima tužilaštava (180 pritužbi ili 23%). Slijede pritužbe koje se odnose na parnični postupak (163 pritužbe ili 21%), kao i na krivični postupak pred sudom (131 pritužba ili 17%) i izvršni postupak (98 pritužbi ili 13%).

Tokom 2023. godine UDT je registrovao i 96 pritužbi (12%) koje se odnose na ponašanje sudija i tužilaca, što je za 3% manje u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 1.2.4. Struktura primljenih pritužbi po pravnoj oblasti

1.2.5. Pritužbe po pravnom osnovu

Tokom 2023. godine, najveći broj pritužbi (263 pritužbi ili 34%) podneseno je zbog disciplinskog prekršaja sudija propisanog članom 56. tačka 10. Zakona o VSTV „*neopravдано kašnjenje u izradi odluka ili u drugim radnjama u vezi s obavljanjem dužnosti sudije ili bilo kakvo drugo ponovljeno nepoštivanje dužnosti sudija*“.

Pritužbe su prouzrokovane objektivnom dužinom trajanja sudskega postupka. UDT, s druge strane, mora dokazati i subjektivne propuste u radu sudija, koji su prouzrokovali odugovlačenje postupka. Imajući u vidu pokazatelje o radu sudija, koji se, između ostalih, odnose i na broj predmeta u radu, ostvarenu orientacionu normu, Plan rješavanja predmeta, hronološko postupanje, UDT je u mnogim predmetima utvrdio da, uprkos objektivnoj dužini trajanja postupaka, ne postoji dovoljno dokaza o disciplinskoj odgovornosti postupajućih sudija.

Zatim slijede pritužbe koje se odnose na dužinu trajanja postupka pred sudom (166 pritužbi ili 21%) – član 56. tačka 9. Zakona „*donošenje odluka kojim se očigledno krši zakon ili uporno i neopravdano kršenje pravila postupka*“.

Znatan broj pritužbi odnosio se i na ispoljeno ponašanje ili postupanje sudija prema učesnicima u postupku (53 pritužbe ili 7%).

Član 56. Disciplinski prekršaji sudija		Broj pritužbi	%
tačka 10.	neopravdano kašnjenje u izradi odluka ili u drugim radnjama u vezi s obavljanjem dužnosti sudije ili bilo kakvo drugo ponovljeno nepoštivanje dužnosti sudija;	263	34%
tačka 9.	donošenje odluka kojim se očigledno krši zakon ili uporno i neopravdano kršenje pravila postupka;	166	21%
tačka 8.	nemar ili nepažnja u vršenju službenih dužnosti;	87	11%
tačka 3.	očigledno kršenje obaveze ispravnog postupanja prema strankama u postupku, njihovim pravnim zastupnicima, svjedocima, ili drugim osobama;	53	7%
tačka 23.	bilo kakvo drugo ponašanje koje predstavlja ozbiljno kršenje službene dužnosti ili dovodi u pitanje povjerenje javnosti u nepristrasnost i kredibilitet sudstva.	43	5%
tačka 1.	povreda načela nepristrasnosti;	36	5%
tačka 22.	ponašanje u sudu i izvan suda koje šteti ugledu sudske funkcije;	32	4%

Jednako se, *mutatis mutandis*, može reći i kada su u pitanju pritužbe podnesene na rad tužilaštava. Najveći broj pritužbi je podnesen zbog disciplinskog prekršaja tužilaca propisanog članom 57. tačka 9. Zakona o VSTV „*neopravdano kašnjenje u provođenju radnji u vezi s vršenjem dužnosti tužioca ili bilo kakvo drugo ponovljeno nepoštivanje dužnosti tužioca*“ (85 pritužbi ili 11%) i članom 57. tačka 8. „*nemar ili nepažnja u vršenju službenih dužnosti*“ (62 pritužbe ili 8%).

Član 57. Disciplinski prekršaji tužilaca		Broj pritužbi	%
tačka 9.	neopravdano kašnjenje u provođenju radnji u vezi s vršenjem dužnosti tužioca ili bilo kakvo drugo ponovljeno nepoštivanje dužnosti tužioca;	85	11%
tačka 8.	nemar ili nepažnja u vršenju službenih dužnosti;	62	8%
tačka 23.	bilo kakvo drugo ponašanje koje predstavlja ozbiljno kršenje službene dužnosti ili dovodi u pitanje povjerenje javnosti u nepristrasnost i kredibilitet tužilaštva;	27	3%
tačka 3.	očigledno kršenje obaveze ispravnog postupanja prema strankama u postupku, njihovim pravnim zastupnicima, svjedocima, ili drugim osobama;	17	2%
tačka 22.	ponašanje u sudu ili tužilaštvu i izvan suda ili tužilaštva koje šteti ugledu tužilačke funkcije;	15	2%
tačka 1.	povreda načela nepristrasnosti;	9	1%

Članom 87. Zakona o VSTV propisano je da sudija, odnosno tužilac ne odgovara u građanskom postupku za odluku koju donese u okviru obavljanja svojih službenih dužnosti. Ipak, ovaj imunitet ne odnosi se na disciplinsku odgovornost sudija (i stručnih saradnika sa sudsksim ovlaštenjima) za izvršen disciplinski prekršaj koji je propisan članom 56. tačka 9. Zakona o VSTV „*donošenje odluka kojim se očigledno krši zakon ili uporno i neopravdano kršenje pravila postupka*“. U Mišljenju o nacrtu Zakona o VSTV, broj 712/2013 od 24.03.2014.

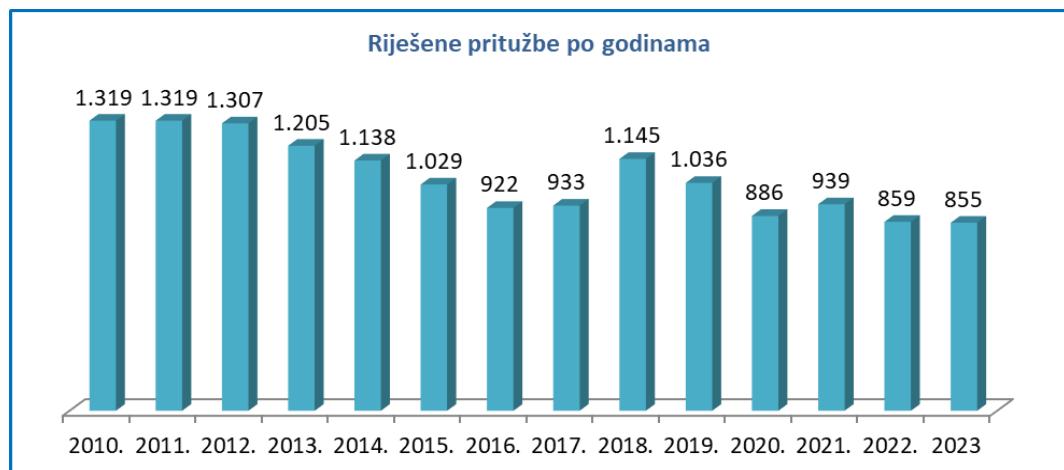
godine, Venecijanska komisija dala je osvrt na ovaj prekršaj, naglašavajući da ga treba revidirati tako da se odnosi na presude donesene u lošoj vjeri ili kao rezultat ponovljenog nemara (“*Najbolje je u svim ostalim slučajevima ograničiti takva pitanja na žalbeni postupak. Sudije moraju imati slobodu u interpretaciji zakona. Prema tome, presuda ukinuta u žalbenom postupku ne može dovesti do disciplinskih mjera protiv sudije suda nižeg stepena.*”).

Također, potrebno je napomenuti da se navodi pritužbi podnesenih zbog pomenutog disciplinskog prekršaja u određenoj mjeri odnose i na odluke kojima je okončan sudski postupak, pa i dio ovih pritužbi treba posmatrati u širem kontekstu nezadovoljstva donesenim odlukama.

1.3. Riješene pritužbe

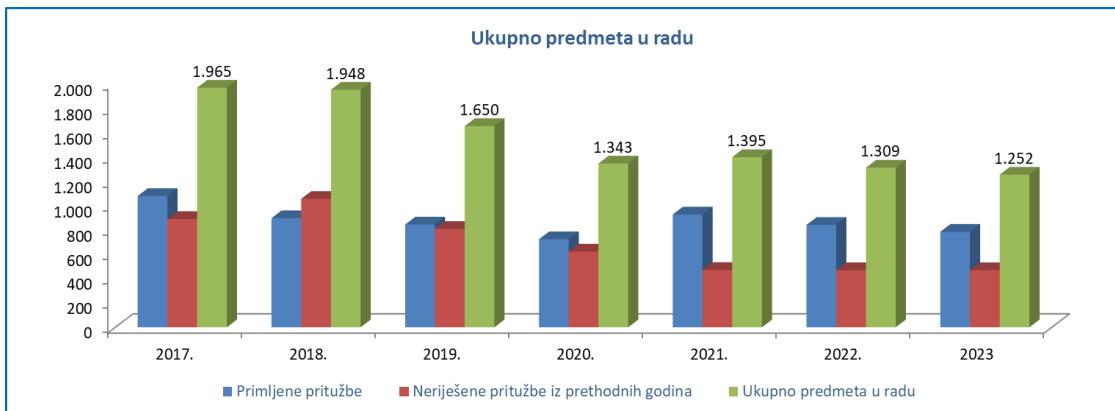
1.3.1. Broj riješenih pritužbi

Na kraju 2022. godine, UDT je imao 469 otvorenih pritužbi. Tokom 2023. godine, uz 783 registrovane pritužbe, UDT je u radu imao ukupno 1.252 pritužbe. U toku godine, ukupno je riješeno 855 pritužbi.

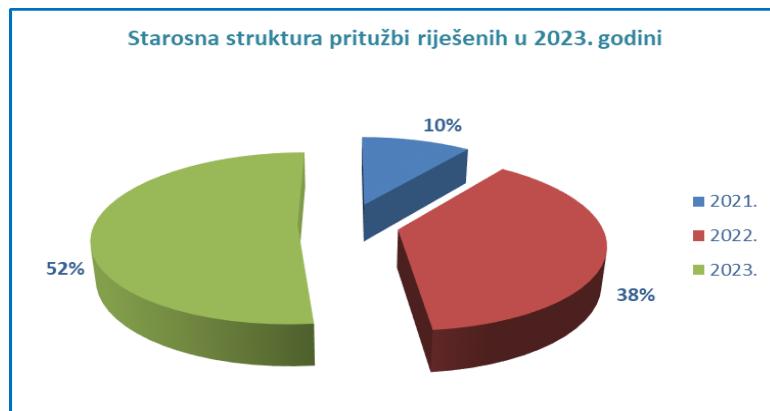
Grafikon 1.3.1. Broj riješenih pritužbi po godinama

Iako je tokom 2023. godine zaprimljeno manje pritužbi u odnosu na prethodnu godinu (57 pritužbi ili 6,8% manje), broj riješenih pritužbi ostao je gotovo isti, odnosno 855 pritužbi u odnosu na 859 riješenih pritužbi prethodne godine (0,5 manje).

Grafikon 1.3.1.a Ukušan broj predmeta u radu

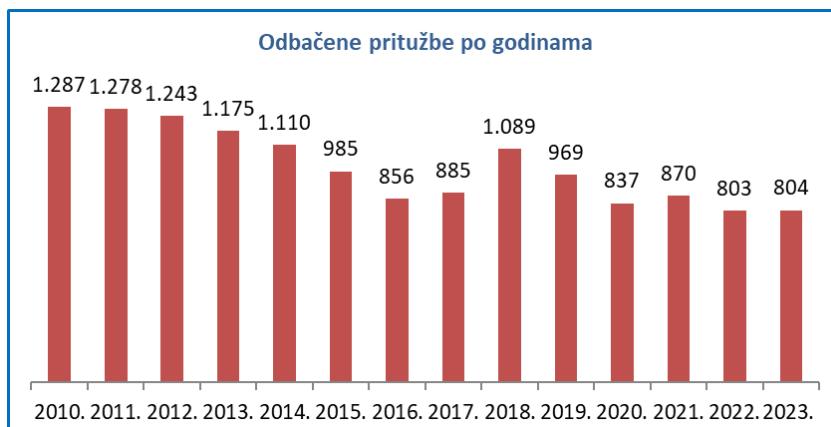
Struktura riješenih pritužbi po godinama starosti pritužbi je sljedeća: 88 pritužbi (10%) su iz 2021. godine, 325 pritužbi (38%) je iz 2022. godine i 442 pritužbe (52%) je iz 2023. godine.

Grafikon 1.3.1.b Starosna struktura riješenih pritužbi

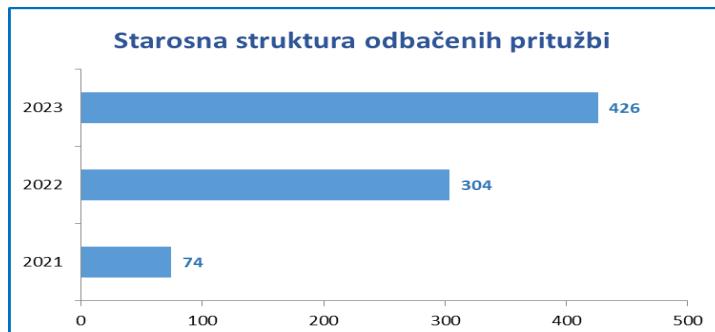
1.3.2. Odbačene pritužbe

Kako je već navedeno, UDT je tokom 2023. godine riješio 855 pritužbi, od čega je ukupno odbačeno 804 pritužbe.

Grafikon: 1.3.2. Broj odbačenih pritužbi po godinama

Starosna struktura odbačenih pritužbi je sljedeća: 74 pritužbe su iz 2021. godine, 304 pritužbe su iz 2022. godine i 426 pritužbi su iz 2023. godine.

Grafikon: 1.3.2.a Starosna struktura odbačenih pritužbi

1.3.3. Pravni osnov odbačenih pritužbi

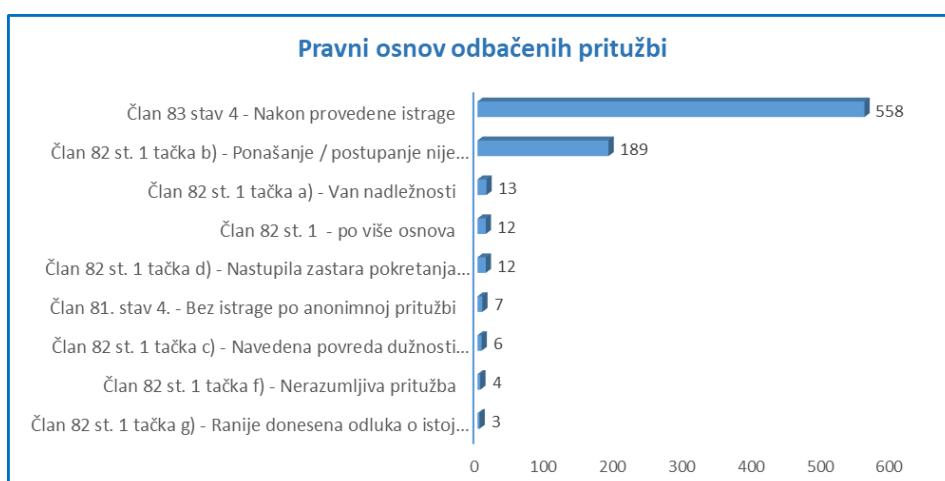
Potrebitno je navesti da se pravni osnov odbačenih pritužbi nerijetko razlikuje od pravnog osnova utvrđenog prilikom prijema pritužbe. Naime, prilikom prijema pritužbi, pravni osnov se određuje na osnovu navoda podnosioca. Međutim, prikupljeni dokazi u toku provjere ili istrage mogu upućivati na drugačiju pravnu kvalifikaciju ili na povredu dužnosti koja nije obuhvaćena pritužbom.

Većina pritužbi (69%) je odbačena na osnovu člana 83. stav 4. Poslovnika VSTV-a nakon provedene istrage, dok je manji broj (31%) odbačen na osnovu članova 81. i 82. Poslovnika VSTV-a.

Pravni osnov odbačenih pritužbi 1.1.2023. - 31.12.2023. godine		Broj odbačenih pritužbi	Postotak od ukupnog broja odbačenih pritužbi
Član 81. stav 4	bez istrage po anonimnoj pritužbi	7	1%
Član 82 st. 1 tačka a)	van nadležnosti	13	2%
Član 82 st. 1 tačka b)	ponašanje / postupanje nije disciplinski prekršaj	189	24%
Član 82 st. 1 tačka c)	navedena povreda dužnosti neznatna	6	1%
Član 82 st. 1 tačka d)	nastupila zastara pokretanja disciplinskog postupka	12	1%
Član 82 st. 1 tačka f)	nerazumljiva pritužba	4	0%
Član 82 st. 1 tačka g)	ranije donesena odluka o istoj stvari	3	0%
Član 82 st. 1	po više osnova	12	1%
Ukupno odbačenih pritužbi na osnovu članova 81 i 82.		246	31%
Član 83 stav 4	nakon provedene istrage	558	69%
Ukupno odbačenih pritužbi		804	100%

Tabela 1.3.3. Pravni osnov odbačenih pritužbi

Napominjemo da se odbačene pritužbe u smislu člana 82. stav 1. tačka d) odnose na situacije kada su pritužbe podnesene pet godina nakon izvršenog disciplinskog prekršaja.

Grafikon: 1.3.3.a Pravni osnov odbačenih pritužbi

Navodni disciplinski prekršaji sudija, prema pravnim kvalifikacijama u odlukama o odabačaju donesenim nakon provedene istrage, prikazani su detaljno u Tabeli 1.3.3.b.

Član 56.		Broj pritužbi odbačenih nakon istrage	Postotak (od ukupnog broja odbačenih pritužbi)	Postotak (od broja pritužbi odbačenih nakon istrage)
tačka 10.	neopravdano kašnjenje u izradi odluka ili u drugim radnjama u vezi s obavljanjem dužnosti sudije ili bilo kakvo drugo ponovljeno nepoštivanje dužnosti sudija;	192	24%	34%
tačka 9.	donošenje odluka kojim se očigledno krši zakon ili uporno i neopravdano kršenje pravila postupka;	154	19%	28%
tačka 3.	očigledno kršenje obaveze ispravnog postupanja prema strankama u postupku, njihovim pravnim zastupnicima, svjedocima, ili drugim osobama;	67	8%	12%
tačka 8.	nemar ili napažnja u vršenju službenih dužnosti;	53	7%	9%
tačka 1.	povreda načela nepristrasnosti;	25	3%	4%
tačka 22.	ponašanje u sudu i izvan suda koje šteti ugledu sudske funkcije;	20	2%	4%
tačka 23.	bilo kakvo drugo ponašanje koje predstavlja ozbiljno kršenje službene dužnosti ili dovodi u pitanje povjerenje javnosti u nepristrasnost i kredibilitet sudstva;	15	2%	3%
tačka 7.	propuštanje da traži svoje izuzeće od postupanja po predmetima kada postoji sukob interesa;	8	1%	1%
tačka 2.	postupanje s pristrasnoću i predrasudama tokom obavljanja službenih dužnosti zbog rase, boje, spola, vjerske pripadnosti, etničkog porijekla, nacionalne pripadnosti, seksualne opredijeljenosti ili društvenog i ekonomskog statusa stranke;	5	1%	1%
tačka 4.	odavanje povjerljivih informacija koje proizilaze iz vršenja dužnosti sudije;	5	1%	1%
tačka 11.	upuštanje u neprimjerene kontakte sa strankom u postupku ili njenim zastupnikom;	4	0%	1%
tačka 6.	korištenje dužnosti sudije kako bi se pribavile neopravdane koristi za sebe ili druge osobe;	2	0%	0%
tačka 19.	namjerno davanje lažne, obmanjive ili nedovoljne informacije u vezi s prijavama za radno mjesto, disciplinskim stvarima, pitanjima unapređenja i napredovanja u službi ili bilo kojim drugim pitanjima koja su u nadležnosti Vijeća;	4	0%	1%
tačka 5.	prihvatanje poklona ili nagrada čija je namjena neprimjereno utjecanje na odluke ili postupke sudije, uključujući i slučajevе kada poklon ili nagrada samo odaju utisak neprimjereno uticaja;	3	0%	1%
tačka 13.	miješanje u postupanje sudije ili tužioca s namjerom opstruiranja ili potcenjivanja njihovih aktivnosti;	3	0%	1%
tačka 17.	propuštanje, iz neopravdanih razloga, da postupi u skladu s odlukama, naredbama ili zahtjevima Vijeća;	3	0%	1%
tačka 12.	omogućavanje vršenja dužnosti sudije osobama koje na to nisu zakonom ovlaštene;	2	0%	0%
tačka 15.	davanje bilo kakvih komentara, dok se predmet ne riješi ni u sudu, za koje se opravdano može očekivati da mogu ometati ili štetiti pravičnom postupku ili sudenju, ili nepoduzimanje odgovarajućih koraka kako bi se osiguralo da se njemu podređeni uposlenici suda također suzdrže od davanja komentara;	2	0%	0%
tačka 16.	upuštanje u aktivnosti koje su nespojive sa dužnostima sudije;	1	0%	0%
tačka 14.	osuda na kaznu zatvora zbog izvršenog krivičnog djela, ili ako je proglašen krivim za krivično djelo koje ga čini nepodobnim za vršenje dužnosti sudije;	0	0%	0%
tačka 18.	propuštanje da odgovori na upit u vezi sa nekom disciplinskom stvari, osim ukoliko je do propusta došlo iz opravdanih razloga;	0	0%	0%
tačka 20.	neispunjavanje obaveze učestvovanja u oblicima obveznog stručnog usavršavanja ili drugih zakonom propisanih obaveza;	0	0%	0%
tačka 21.	ako ne postupi u skladu s odlukom o njegovom privremenom upućivanju u drugi sud;	0	0%	0%

Tabela 1.3.3.b. Navodni disciplinski prekršaji sudija

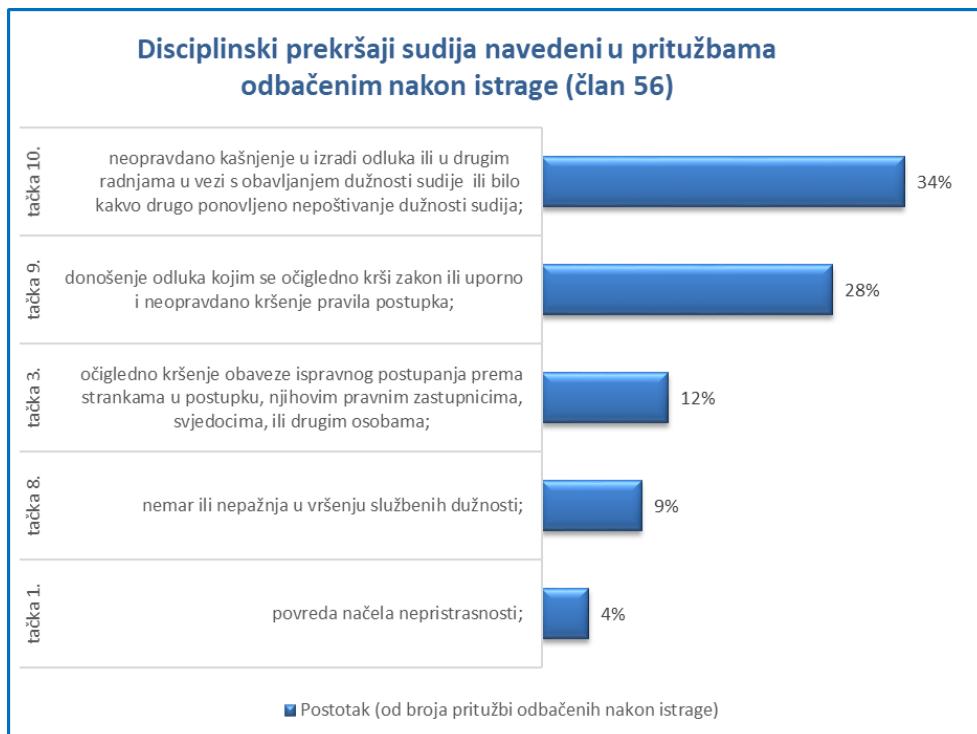
Najviše ovako odbačenih pritužbi odnosi se na disciplinske prekršaje navedene u članu 56. tačka 10. (192 pritužbe ili 34%), odnosno tačka 9. (154 pritužbe ili 28%) Zakona o VSTV. Treba istaći da određen broj odluka o odabačaju pritužbe sadrži više od jednog navodnog prekršaja.

Navodni disciplinski prekršaji tužilaca u pritužbama odbačenim nakon provedene istrage dati su detaljno u Tabeli 1.3.3.c.

Član 57.		Broj pritužbi odbačenih nakon istrage	Postotak (od ukupnog broja odbačenih pritužbi)	Postotak (od broja pritužbi odbačenih nakon istrage)
tačka 8.	nemar ili nepažnja u vršenju službenih dužnosti;	71	9%	13%
tačka 9.	neopravданo kašnjenje u provođenju radnji u vezi s vršenjem dužnosti tužioca ili bilo kakvo drugo ponovljeno nepoštivanje dužnosti tužioca;	63	8%	11%
tačka 3.	očigledno kršenje obaveze ispravnog postupanja prema strankama u postupku, njihovim pravnim zastupnicima, svjedocima, ili drugim osobama;	18	2%	3%
tačka 23.	bilo kakvo drugo ponašanje koje predstavlja ozbiljno kršenje službene dužnosti ili dovodi u pitanje povjerenje javnosti u nepričasnost i kredibilitet tužilaštva;	12	1%	2%
tačka 22.	ponašanje u суду ili tužilaštву i izvan суда ili tužilaštva koje šteti ugledu tužilačke funkcije;	11	1%	2%
tačka 1.	povreda načela nepričasnosti;	9	1%	2%
tačka 7.	propuštanje da traži svoje izuzeće od postupanja po predmetima kada postoji sukob interesa;	5	1%	1%
tačka 6.	korištenje funkcije tužioca kako bi se pribavile neopravdane koristi za sebe ili druge osobe;	3	0%	1%
tačka 4.	odavanje povjerljivih informacija koje proizilaze iz vršenja dužnosti tužioca;	2	0%	0%
tačka 15.	neizvršavanje uputstva nadređenog tužioca, osim ako bi izvršavanje takvog uputstva značilo kršenje zakona ili odredbi ovog člana;	2	0%	0%
tačka 19.	namjerno davanje lažne, obmanjive ili nedovoljne informacije u vezi s prijavama za radno mjesto, disciplinskim stvarima, pitanjima unapređenja i napredovanja u službi ili bilo kojim drugim pitanjima koja su u nadležnosti Vijeća;	2	0%	0%
tačka 5.	prihvatanje poklona ili nagrada čija je namjena neprimjerenog utjecanje na odluke ili postupke tužioca, uključujući i slučajevе kada poklon ili nagrada samo odaju utisak neprimjerenog uticaja;	1	0%	0%
tačka 10.	upuštanje u neprimjerenе kontakte sa sudjom ili strankama u postupku;	1	0%	0%
tačka 12.	miješanje u postupanje sudije ili tužioca s namjerom opstruiranja ili potcenjivanja njihovih aktivnosti;	1	0%	0%
tačka 16.	upuštanje u aktivnosti koje su nespojive sa dužnostima tužioca;	1	0%	0%
tačka 17.	propuštanje, iz neopravdanih razloga, da postupi u skladu s odlukama, naredbama ili zahtjevima Vijeća;	1	0%	0%
tačka 2.	postupanje s prisrastrošću i predrasudama tokom obavljanja službenih dužnosti zbog rase, boje, spola, vjerske pripadnosti, etničkog porijekla, nacionalne pripadnosti, seksualne opredijeljenosti ili društvenog i ekonomskog statusa stranke;	0	0%	0%
tačka 11.	omogućavanje vršeњa dužnosti tužioca osobama koje na to nisu zakonom ovlaštene;	0	0%	0%
tačka 13.	osuda na kaznu zatvora zbog izvršenog krivičnog djela, ili ako je proglašen krivim za krivično djelo koje ga čini nepodobnim za vršeњe dužnosti tužioca;	0	0%	0%
tačka 14.	davanje bilo kakvih komentara, dok se predmet ne riješi na судu, za koje se opravданo može očekivati da mogu ometati ili štetiti pravičnom postupku ili suđenju, ili nepoduzimanje odgovarajućih koraka kako bi se osiguralo da se njemu podređeni uposlenici tužilaštva također suzdrže od davanja komentara;	0	0%	0%
tačka 18.	propuštanje da odgovori na upit u vezi sa nekom disciplinskom stvari, osim ukoliko je do propusta došlo iz opravdanih razloga;	0	0%	0%
tačka 20.	neispunjavanje obaveze učestvovanja u oblicima obavezognog stručnog usavršavanja ili drugih zakonom propisanih obaveza;	0	0%	0%
tačka 21.	ako ne postupi u skladu s odlukom o njegovom privremenom upućivanju u drugo tužilaštvo;	0	0%	0%

Tabela 1.3.3.c. Navodni disciplinski prekršaji tužilaca

Najviše ovako odbačenih pritužbi odnosi se na disciplinske prekršaje navedene u članu 57. tačka 8. (71 pritužba ili 13%) i tačka 9. (63 pritužbe ili 11%) Zakona o VSTV. Treba istaći da određen broj odluka o odbačaju pritužbe sadrži više od jednog navodnog prekršaja.

Grafikon 1.3.3.d. Najčešći disciplinski prekršaji sudija

Nije bilo odluka sa navodima o disciplinskim prekršajima za tačke 14, 18, 20. i 21. člana 56. Zakona o VSTV.

Grafikon 1.3.3.e. Najčešći disciplinski prekršaji tužilaca

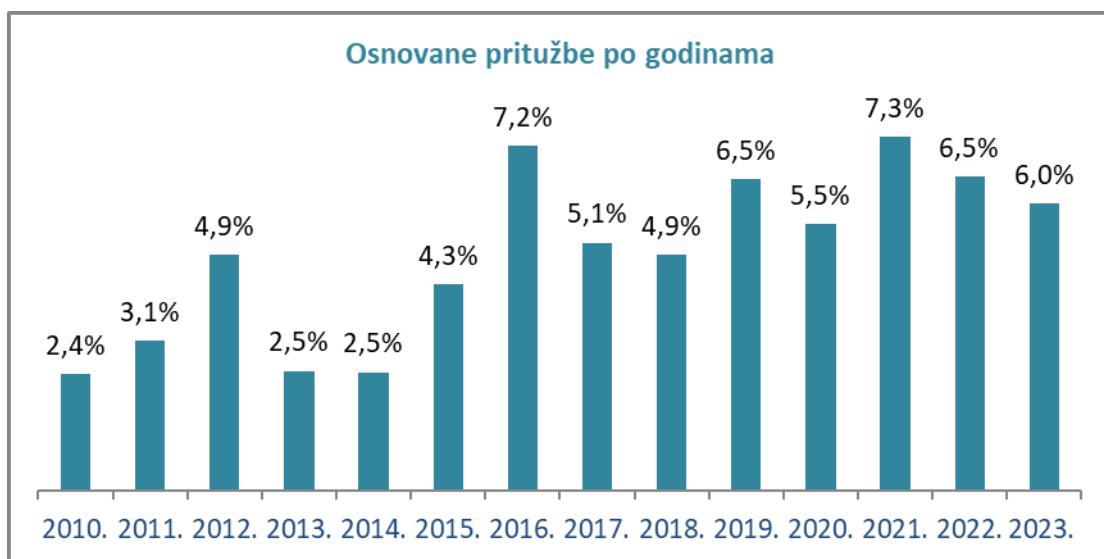
Nije bilo navoda o disciplinskim prekršajima za tačke 2, 11, 13, 14, 18, 20. i 21. člana 57. Zakona o VSTV.

1.3.4. Osnovane pritužbe

U 2023. godini, UDT je imao 51 osnovanu pritužbu, što je 6% od ukupnog broja riješenih pritužbi.

Kao što je već rečeno u dijelu izvještaja koji se odnosi na sadržaj pritužbi, najveći broj pritužbi predstavljaju one koje se odnose na nezadovoljstvo dužinom trajanja postupka koja nije prouzrokovana povredom dužnosti sudija ili tužilaca, a što u konačnici i dovodi do visokog udjela neosnovanih pritužbi.

Udio osnovanih pritužbi i dalje je znatno veći nego u radu sličnih tijela u uporednoj praksi².

Grafikon 1.3.4. Postotak osnovanih pritužbi po godinama

1.3.5. Dužina trajanja postupka rješavanja pritužbi

Članom 72. stav 2. Zakona o VSTV propisan je posredan rok za okončanje postupka po pritužbama od dvije godine od dana saznanja Vijeća za informaciju / pritužbu o povredi dužnosti, s obzirom da po protoku ovog roka nastupa zastara pokretanja disciplinskog postupka.

Zastara pokretanja postupka, u smislu pomenute zakonske odredbe, nije nastupila ni u jednoj pritužbi okončanoj u 2023. godini.

² Npr. prema Izvještaju o radu Ureda za istragu pravosudnog postupanja Engleske i Velsa za 2016. i 2017. godinu, 42 od 2.078 pritužbi su bile osnovane (2%). v. <https://judicialconduct.judiciary.gov.uk/reports-publications/> Ili, prema Izvještaju o radu za 2016. godinu Ureda disciplinskog tužioca savezne države Ohajo (disciplinska tijela u SAD su u ingerencijama saveznih država), 39 (1,8%) pritužbi je bilo osnovano, a 2.054 odbačeno. v. <https://www.supremecourt.ohio.gov/DisciplinarySys/odc/>

Prosječno vrijeme rješavanja pritužbi u 2023. godini iznosilo je 205 dana, a što je za samo 9 dana duže u odnosu na prosjek rješavanja pritužbi u 2022. godini (196 dana) - gotovo jednako trendu od prošle godine.

Pri tome, potrebno je napraviti distinkciju između pojedinih faza rješavanja pritužbi. Naime, članovima 82. i 83. Poslovnika VSTV-a propisano je da se pritužbe mogu odbaciti bez provjere (*a limine*), nakon prethodne provjere i nakon obavljene istrage. Prosječna dužina trajanja postupka po pritužbama koje su odbačene *a limine* iznosila je 146 dana, nakon prethodne provjere iznosila je 163 dana, a nakon provedene istrage 213 dana.

Način završetka obrade pritužbi	Broj predmeta	Broj dana	Prosjek (dana)
<i>Odbačaji a limine</i>	60	8753	146
<i>Odbačaji nakon prethodne provjere</i>	186	30299	163
<i>Odbačaji nakon istrage</i>	558	118814	213
<i>Osnovane pritužbe</i>	51	17836	350
Ukupno:	855	175702	205

Prosječno trajanje obrade pritužbi koje su rezultirale podnošenjem disciplinske tužbe / zahtjeva za privremeno udaljenje, a nakon okončane istrage, iznosilo je 350 dana.

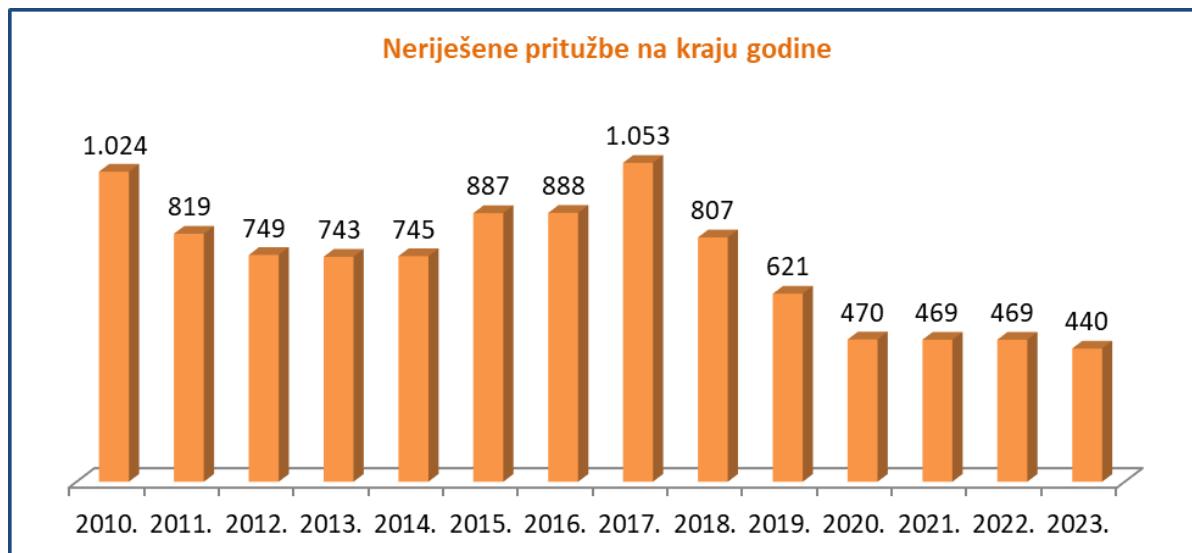
1.3.6. Uvid u sudske i tužilačke spise putem CMS-a/TCMS-a

Tokom rješavanja pritužbi UDT je, pored drugih istražnih radnji, izvršio uvid u 2.663 predmeta (2.056 sudske predmeta i 607 tužilačkih predmeta) putem Sistema za automatsko upravljanje predmetima u sudovima i tužilaštvo (CMS/TCMS).

<i>Godina uvida</i>	Uvid u sudske i tužilačke predmete putem CMS / TCMS				
	Broj pritužbi	Broj sudske predmeta u koje se vršio uvid putem CMS-a	Broj pritužbi	Broj tužilačkih predmeta koje se vršio uvid putem TCMS-a	Ukupan broj sudske i tužilačke predmeta
2019.	746	1.438	303	791	2.229
2020.	691	1.630	243	526	2.156
2021.	721	1.955	278	644	2.599
2022.	814	1.897	372	758	2.655
2023.	840	2.056	259	607	2.663

1.3.7. Neriješene pritužbe na kraju godine

Na kraju 2023. godine UDT je imao u radu 440 pritužbi, za 6,2% manje u odnosu na prethodnu godinu, što je najmanji broj neriješenih pritužbi do sada.

Grafikon 1.3.7. Broj neriješenih pritužbi na kraju godine / po godinama

Od ukupno 440 neriješene pritužbe na kraju 2023. godine, 17% (75 pritužbi) je bilo iz 2022. godine, dok je 83% (365 pritužbi) bilo iz 2023. godine.

2. Disciplinski postupci³

2.1. Pokrenuti disciplinski postupci

UDT je, u toku 2023. godine, pokrenuo 33 disciplinska postupka protiv 32 nosioca pravosudne funkcije (dva disciplinska postupka pokrenuta su protiv istog nosioca, te je PDK donijela rješenje o spajanju postupaka), što je osam manje u odnosu na prethodnu godinu.

U jednoj disciplinskoj tužbi, UDT je zatražio da disciplinska komisija izrekne mjeru razrješenja od dužnosti.

³ Pojedini postupci pokrenuti su na osnovu više pritužbi i po više pravnih osnova, što treba imati u vidu prilikom razmatranja statistike koja se odnosi na pokrenute postupke.

Grafikon 2.1. Broj podnesenih disciplinskih tužbi – po godinama

2.1.1. Struktura pokrenutih disciplinskih postupaka prema nosiocima pravosudne funkcije

Tokom 2023. godine UDT je pokrenuo 33 disciplinska postupka protiv 32 nosioca pravosudne funkcije. Najviše postupaka pokrenuto je protiv sudija, ukupno 19. Pet disciplinskih postupaka pokrenuto je protiv četiri predsjednika suda (1 predsjednik kantonalnog suda – dvije disciplinske tužbe, te po jedna disciplinska tužba protiv predsjednika okružnog privrednog suda, predsjednika osnovnog suda i predsjednika osnovnog suda Brčko distrikta). Protiv tužilaca je pokrenuto 9 disciplinskih postupaka (4 tužioca kantonalnog tužilaštva, 2 tužioca okružnog javnog tužilaštva, 2 tužioca Tužilaštva BiH i 1 tužioca Tužilaštva Brčko distrikta BiH).

Grafikon 2.1.1. Disciplinske tužbe po nosiocima pravosudne funkcije

2.1.2. Pokrenuti disciplinski postupci prema disciplinskim prekršajima

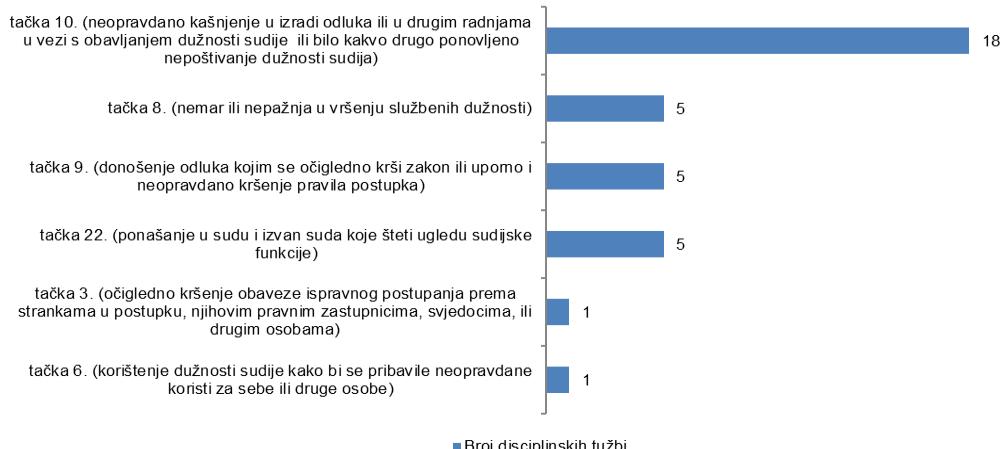
2.1.2.a. Disciplinski prekršaji sudija

Najveći broj disciplinskih postupaka protiv sudija pokrenut je zbog disciplinskog prekršaja iz člana 56. tačka 10. Zakona o VSTV BiH „neopravdano kašnjenje u izradi odluka ili u drugim radnjama u vezi s obavljanjem dužnosti sudije ili bilo kakvo drugo ponovljeno nepoštivanje dužnosti sudija“ (18 tužbi). Zatim slijede prekršaji propisani tačkom 8. „nemar ili nepažnja u vršenju službenih dužnosti“ (5 tužbi), tačkom 9. „donošenje odluka kojim se očigledno krši zakon ili uporno i neopravdano kršenje pravila postupka“ (5 tužbi) i tačkom 22. „ponašanje u sudu i izvan suda koje šteti ugledu sudijske funkcije“ (5 tužbe).

Po jedan disciplinski postupak pokrenut zbog prekršaja iz tačke 3. „očigledno kršenje obaveze ispravnog postupanja prema strankama u postupku, njihovim pravnim zastupnicima, svjedocima, ili drugim osobama“ i iz tačke 6. „korištenje dužnosti sudije kako bi se pribavile neopravdane koristi za sebe ili druge osobe“.

Bitno je napomenuti da zbir ukupno podnesenih disciplinskih tužbi ne odgovara zbiru navedenih prekršaja, jer se u nekim disciplinskim postupcima navode dva ili više prekršaja, a sami postupci su podneseni na osnovu više pritužbi koje su dostavile različite kategorije podnositelaca.

**Disciplinski prekršaji sudija navedeni u tužbama 2023.
Član 56.**

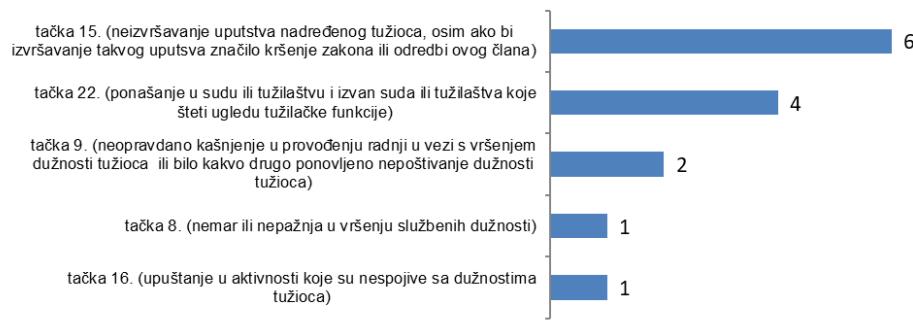
Grafikon 2.1.2.a Disciplinski prekršaji sudija

2.1.2.b. Disciplinski prekršaji tužilaca

Najviše disciplinskih postupaka pokrenutih protiv tužilaca odnosi se na disciplinski prekršaj član 57. tačka 15. Zakona o VSTV BiH „neizvršavanje uputstva nadređenog tužioca, osim ako bi izvršavanje takvog uputstva značilo kršenje zakona ili odredbi ovog člana“ – šest disciplinska postupka. Četiri disciplinska postupka pokrenuta su zbog prekršaja iz tačke 22. „ponašanje u суду или туžilaštvu i izvan суда или туžilaštvu које штети угледу туžilačke funkcije“, dok su dva postupka pokrenuta zbog prekršaja iz tačke 9. „neopravдано кањење у провођењу радњи у вези с вршењем дужности туžioca ili bilo kakvo drugo ponovljeno nepoštivanje dužnosti tužioca“.

Po jedna disciplinski postupak pokrenut je zbog prekršaja iz tačke 8. „nemar ili nepažnjа u vрšenju službenih dužnosti“, odnosno tačke 16.“upuštanje u aktivnosti koje су nespojive sa dužnostima tužioca“.

**Disciplinski prekršaji tužilaca navedeni u tužbama 2023.
Član 57.**

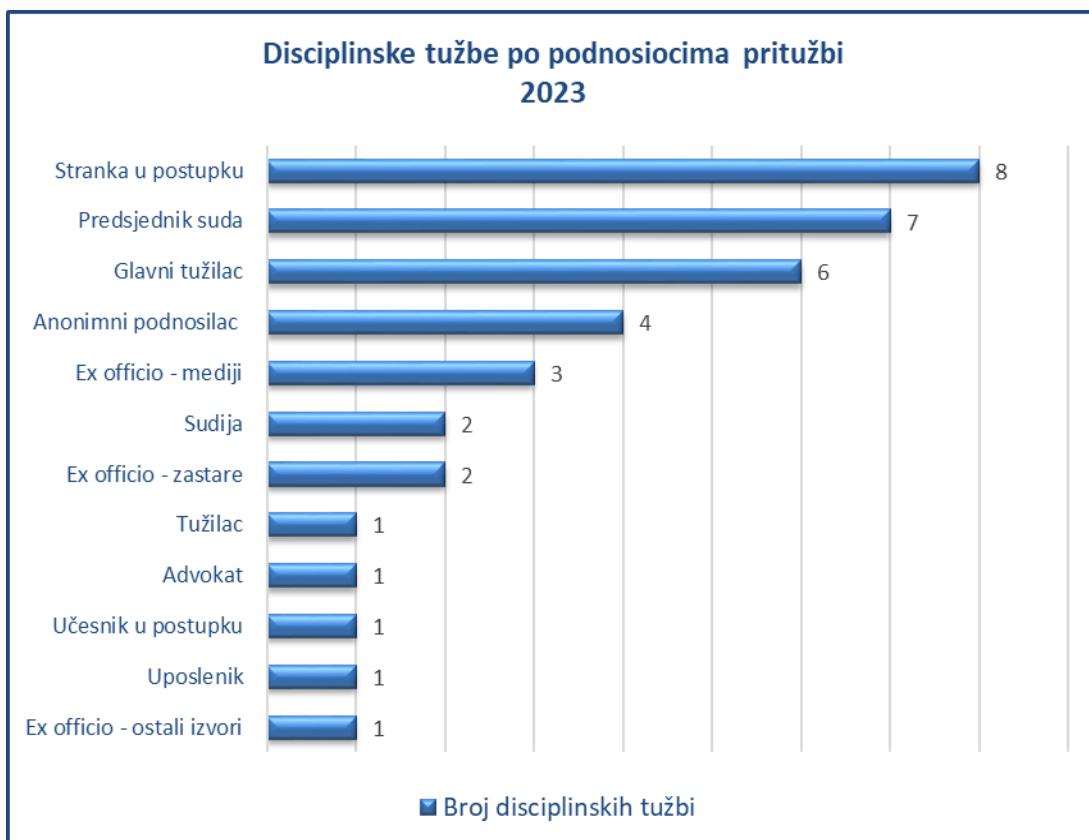
Grafikon 2.1.2.b Disciplinski prekršaji tužilaca

I ovdje zbir ukupno podnesenih disciplinskih tužbi ne odgovara zbiru navedenih prekršaja, obzirom da se u nekim disciplinskim postupcima navode dva ili više prekršaja.

2.1.3. Struktura pokrenutih disciplinskih postupaka prema podnosiocima pritužbi

Najveći broj disciplinskih postupaka pokrenut je po pritužbama koje su podnijele stranke u postupku (8 tužbi). Jednako kao i prošle godine 7 tužbi je pokrenuto po pritužbama predsjednika sudova. Po pritužbama glavnih tužilaca pokrenuto je 6 disciplinskih postupaka, dok je po pritužbama anonimnih podnositelja pokrenuto 4 disciplinska postupka.

Treba napomenuti da zbir ne odgovara ukupnom broju podnesenih disciplinskih tužbi (33) jer su neke disciplinske tužbe podnesene na osnovu više pritužbi koje su dostavile različite kategorije podnositelja pritužbi.

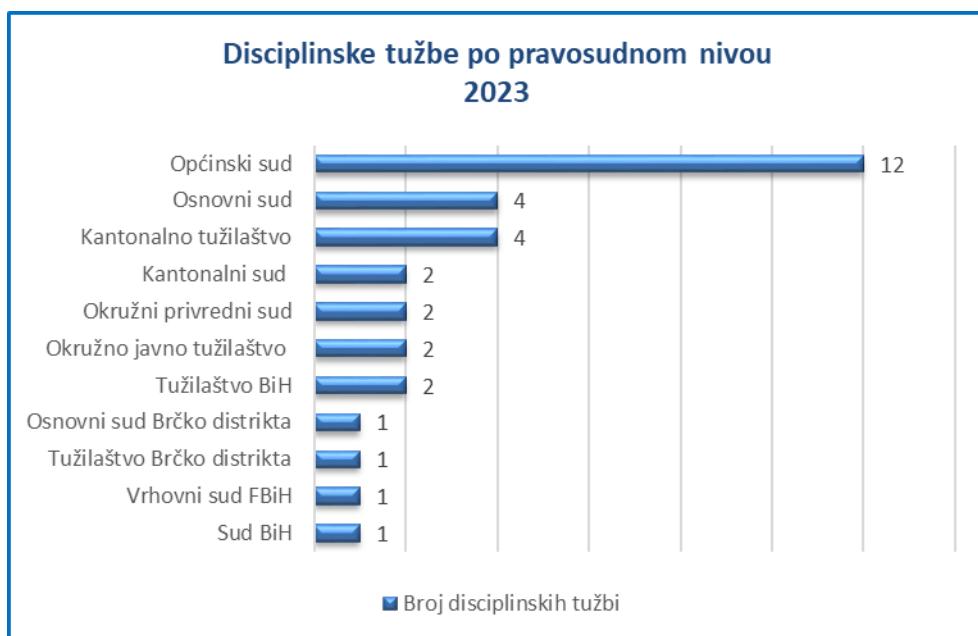

Grafikon 2.1.3. Disciplinske tužbe po podnosiocima pritužbi

2.1.4. Struktura pokrenutih disciplinskih postupaka prema pravosudnom nivou

Najviše disciplinskih postupaka pokrenuto je protiv sudija općinskih sudova (12) i sudija osnovnih sudova (4).

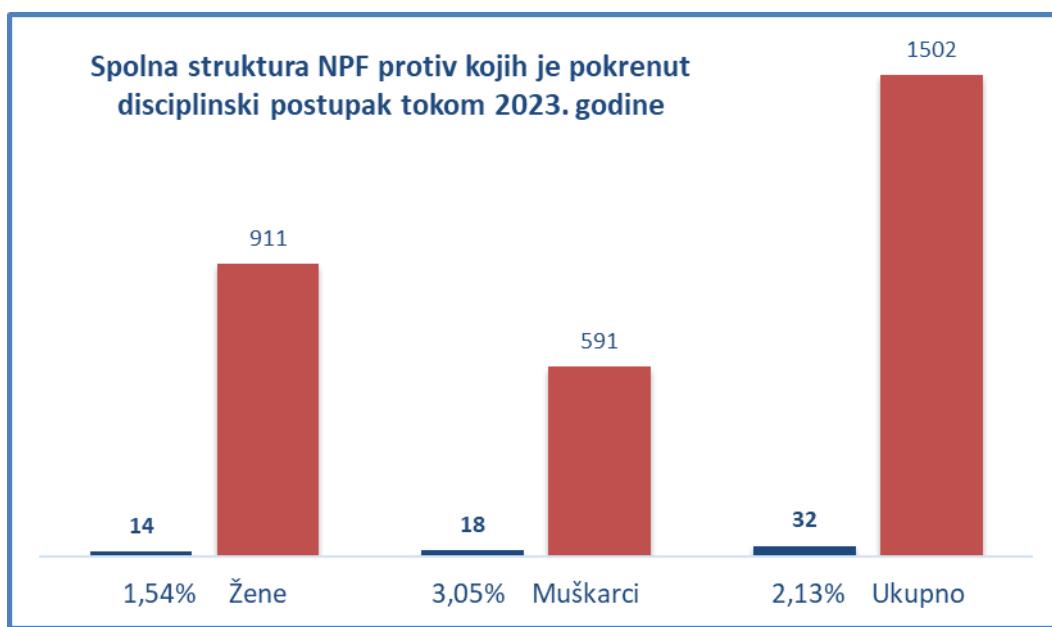
Kada je riječ o disciplinskim postupcima protiv tužilaca, najviše ih je protiv tužilaca kantonalnih tužilaštava (4), te po dva tužioca okružnih javnih tužilaštava i Tužilaštva BiH.

Grafikon 2.1.4. Disciplinske tužbe po pravosudnom nivou

2.1.5. Struktura pokrenutih disciplinskih postupaka prema spolnoj i starosnoj strukturi nosilaca pravosudne funkcije

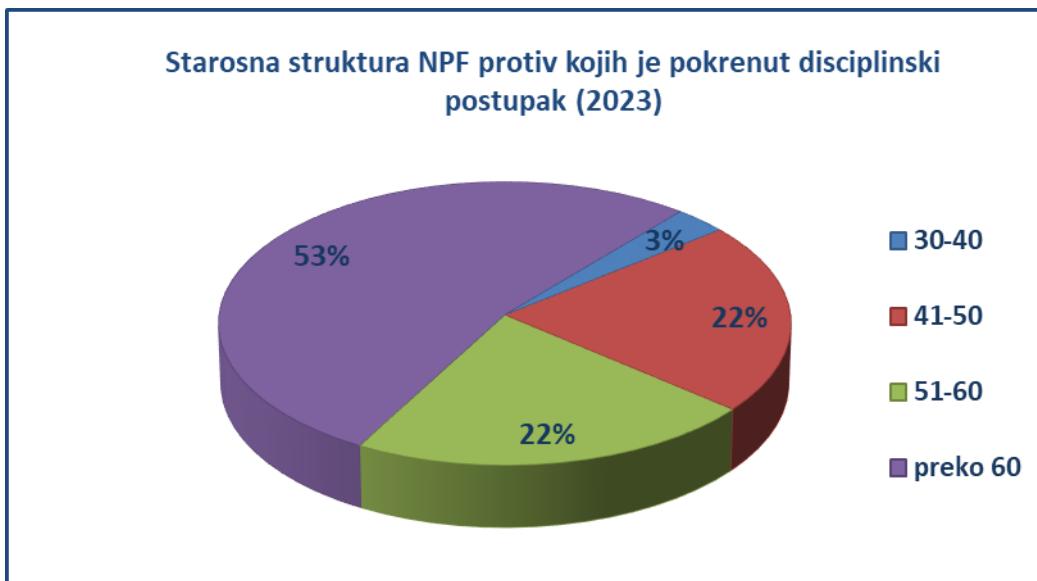
U 2023. godini pokrenuti su disciplinski postupci protiv 14 žena i 18 muškaraca. Ove podatke je potrebno posmatrati u korelaciji sa spolnom strukturom nosilaca pravosudnih funkcija prema kojoj je od 1.502 sudija i tužilaca broj žena 911, dok je broj muškaraca 591, odnosno disciplinski postupci su pokrenuti protiv 1.54% žena i 3.05% muškaraca.

Grafikon 2.1.5. Spolna struktura NPF protiv kojih je pokrenut disciplinski postupak

Kada se radi o starosnoj strukturi nosilaca pravosudne funkcije protiv kojih su pokrenuti disciplinski postupci, 53% postupaka pokrenuto je protiv sudija i tužilaca starosne dobi preko 60 godina života, 22% pokrenutih postupaka odnosi se na skupinu starosne dobi između 51 i

60 godina života, 22% na skupinu starosne dobi između 41 i 50 godina, te 3% na skupinu starosne dobi između 30 i 40 godina.

Grafikon 2.1.5.a. Starosna struktura NPF protiv kojih je pokrenut disciplinski postupak

2.2. Okončani disciplinski postupci

Prema podacima Odjela za integritet nosilaca pravosudnih funkcija, ukupno 32 disciplinska postupka su okončana u 2023. godini, uz 28 izrečenih disciplinskih mjera. Jedan disciplinski postupak vođen je protiv dva NPF, za koje je utvrđena disciplinska odgovornost, te su izrečene dvije disciplinske mjere.

Struktura okončanih postupaka prema godini pokretanja: 14 okončanih postupaka pokrenuto je 2022. godine, dok je 18 disciplinskih postupaka pokrenuto 2023. godine.

Disciplinska odgovornost utvrđena je u 27 disciplinskih postupaka, u 4 postupka je odbijena disciplinska tužba, dok je 1 postupak obustavljen zbog prestanka mandata (odlazak u penziju NPF).

Za četiri predsjednika suda utvrđena je disciplinska odgovornost i izrečene su disciplinske mјere (predsjednik općinskog suda, osnovnog suda, okružnog privrednog suda i Osnovnog suda Brčko distrikta).

Također, izrečeno je ukupno 19 disciplinskih mјera sudijama, od toga: 12 sudija općinskih sudova, 4 sudije kantonalnih sudova, 2 sudija osnovnih sudova i 1 sudija okružnog privrednog suda.

Utvrđena je disciplinska odgovornost i izrečene mјere jednom glavnom tužiocu (kantonalno tužilaštvo) i 4 tužiocu (2 tužioца kantonalnih tužilaštava i dva tužioца Tužilaštva BiH).

Grafikon 2.2. Izrečene mjere po nosiocima pravosudnih funkcija

Disciplinska odgovornost sudija najčešće je utvrđena za disciplinski prekršaj iz člana 56. Zakona o VSTV-u BiH i to po tačkama 10. „neopravдано kašnjenje u izradi odluka ili u drugim radnjama u vezi s obavljanjem dužnosti sudije ili bilo kakvo drugo ponovljeno nepoštivanje dužnosti sudija“ (16 sudija), tačka 8. „nemar ili nepažnja u vršenju službenih dužnosti“ (3 sudije), tačka 16. „upuštanje u aktivnosti koje su nespojive sa dužnostima sudije“, tačka 19. „namjerno davanje lažne, obmanjive ili nedovoljne informacije u vezi s prijavama za radno mjesto, disciplinskim stvarima, pitanjima unapređenja i napredovanja u službi ili bilo kojim drugim pitanjima koja su u nadležnosti Vijeća“ i tačka 22. „ponašanje u суду i izvan суда koje šteti ugledu sudske funkcije“ (po 2 sudija), i tačka 9. „donošenje odluka kojim se očigledno krši zakon ili uporno i neopravданo kršenje pravila postupka“ (1 sudija).

Najčešće utvrđena disciplinska odgovornost tužilaca za disciplinski prekršaj utvrđen članom 57. i to za: tačku 8. „nemar ili nepažnja u vršenju službenih dužnosti“, tačku 15. „neizvršavanje uputstava nadređenog tužioca, osim ako bi izvršavanje takvog uputstva značilo kršenje zakona ili odredbi ovog člana“ i tačku 22. „ponašanje u суду ili tužilaštvu i izvan суда ili tužilaštva koje šteti ugledu tužilačke funkcije“ (po 2 tužilaca). Utvrđena je i disciplinska odgovornost za prekršaj utvrđen članom 57. za tačku 1. „povreda načela nepristrasnosti“, tačku 12. „miješanje u postupanje sudije ili tužioca s namjerom opstruiranja ili potcenjivanja njihovih aktivnosti“, tačku 16. „upuštanje u aktivnosti koje su nespojive sa dužnostima tužioca“ i tačku 19. „namjerno davanje lažne, obmanjive ili nedovoljne informacije u vezi s prijavama za radno mjesto, disciplinskim stvarima, pitanjima unapređenja i napredovanja u službi ili bilo kojim drugim pitanjima koja su u nadležnosti Vijeća“ (po 1 tužilac).

U 27 disciplinskih postupaka ukupno je izrečeno 28 disciplinskih mjera (jedan disciplinski postupak vođen je protiv dva NPF, za koje je utvrđena disciplinska odgovornost, te su izrečene dvije disciplinske mjere)

Najveći broj pravosnažno izrečenih mjera odnose se na: smanjenje plate (12), javne opomene (10) i pismene opomene koje se javno ne objavljaju (6).

Grafikon 2.2.a Pravosnažno izrečene disciplinske mjere

U toku 2023. godine obustavljen je jedan disciplinski postupak zbog prestanka mandata NPF (odlazak u penziju).

Ukupno 4 disciplinske tužbe su odbijene u raznim fazama postupka u toku 2023. godine.

2.2.1. Sporazumi o zajedničkoj saglasnosti

Članom 69. stav 1. Zakona o VSTV propisana je mogućnost sklapanja Sporazuma o zajedničkoj saglasnosti o utvrđivanju disciplinske odgovornosti (Sporazum): „Ured disciplinskog tužioca i osoba protiv koje je podnesena tužba kao i njegov pravni zastupnik mogu se, ako je to moguće, bilo kada dobrovoljno nagoditi o navodnim disciplinskim prekršajima za koje je sudija ili tužilac optužen. Stranke se mogu složiti koje će disciplinske prekršaje sudija ili tužilac priznati i koja će se disciplinska mjera izreći“.

Tokom 2023. godine, UDT je sklopio i dostavio disciplinskoj komisiji 9 sporazuma o zajedničkoj saglasnosti o utvrđivanju disciplinske odgovornosti (svi su prihvaćeni). Pri tome, UDT je vodio računa da sklopljeni Sporazumi budu u skladu sa standardima disciplinske prakse i Smjernicama VSTV-a za izricanje mjera u disciplinskim postupcima.

Na osnovu Sporazuma izrečeno je ukupno 9 disciplinskih mjer. Struktura disciplinskih mjer izrečenih na osnovu Sporazuma je sljedeća:

- pismena opomena koja se javno ne objavljuje (2)
- javna opomena (4)
- smanjenje plate (3)

2.3. Privremena udaljenja od vršenja dužnosti sudija i tužilaca

U 2023. godini UDT je podnio četiri zahtjeva za privremeno udaljenje od obavljanja dužnosti NPF. Prihvaćena su tri zahtjeva, dok je jedan odbijen odlukom drugostepene disciplinske komisije kao neosnovan.

Doneseno je ukupno četiri odluke o privremenom udaljenju u toku 2023. godine, a na kraju kalendarske godine ukupno je bilo 12 privremeno udaljenih nosilaca pravosudne funkcije, od toga šest sudija, jedan predsjednik suda i pet tužilaca.

2.4. Objavljivanje disciplinskih odluka

Na web-stranici VSTV BiH objavljene su konačne disciplinske odluke donesene tokom 2023. godine (uključujući i odluke kojima je disciplinska tužba odbijena), izuzev odluka kojima je utvrđena disciplinska odgovornost i izrečena mjera Pismena opomena koja se ne objavljuje. Sve objavljene disciplinske odluke su anonimizirane. Odluke se objavljaju radi informisanja i veće transparentnosti u pravosudnoj zajednici i javnosti. Za disciplinske postupke za koje je javnost bila dodatno zainteresovana VSTV BiH je izdavao posebna saopštenja.

3. Ostalo

3.1. Osoblje UDT-a

Jedna od preporuka Peer Reviewa iz oblasti disciplinske odgovornosti bila je da je potrebno povećati broj zaposlenih u UDT-u.

VSTV je, na sjednici održanoj krajem 2023. godine usvojilo prijedlog UDT-a za izmjenu broja sistematizovanih radnih mesta u UDT-u, kojom je povećan broj sistematizovanih pozicija. Popunjavanje upražnjenih radnih mesta (trenutno je upražnjeno 6 od 15 predviđenih) zavisiće od raspoloživih finansijskih sredstava.

Naziv radnog mesta	Sistematizovani broj izvršilaca	Broj popunjениh radnih mesta
<i>Glavni disciplinski tužilac</i>	1	1
<i>Zamjenik glavnog disciplinskog tužioca / viši pravni savjetnik</i>	2	1
<i>Pomoćnik glavnog disciplinskog tužioca / viši pravni savjetnik</i>	1	1
<i>Disciplinski tužilac / viši pravni savjetnik</i>	3	2
<i>Disciplinski tužilac / pravni savjetnik</i>	3	2
<i>Sekretar</i>	1	0
<i>Stručni saradnik / analitičar</i>	1	0
<i>Saradnik glavnog disciplinskog tužioca</i>	1	0
<i>Saradnik disciplinskih tužilaca</i>	2	2
UKUPNO	15	9

Cjelokupnu administrativnu podršku rada Ureda kroz rad dva uposlenika na radnim mjestima „Saradnik disciplinskih tužilaca“ predstavlja „usko grlo“ u radu Ureda koji prema vrsti poslova koje obavlja provodi postupak sa svim propisanim procesnim segmentima.

Popunjavanje upražnjenih radnih mesta *Sekretar*, *Saradnik glavnog disciplinskog tužioca* i *Stručni saradnik / analitičar* bi značajno uticalo na povećanje efikasnosti rada obzirom da je protekle godine naročito došla do izražaja važnost tehničke podrške Ureda.

3.2. Realizacija Programa rada za 2023. godinu

UDT je u potpunosti realizovao aktivnosti Program rada VSTV-a za 2023. godinu, koje su u njegovom djelokrugu:

- sve pritužbe su riješene u zakonskom roku,
- zatražena su privremena udaljenja svih nosilaca pravosudne funkcije za koje je Ured obaviješten da se protiv njih vode krivični postupci ili istrage.

3.3. Budžet UDT-a

Planirani budžet UDT-a za 2023. godinu iznosio je 700.519,00 KM, od čega je izvršeno 677.314,99 KM.

Neutrošena sredstva su vraćena u budžet institucija BiH.